

DOGAJALO SE JE ...

Vroči društveni jeseni in zimi je sledilo nekoliko bolj umirjeno spomladansko obdobje. S polno paro je zasedal IO SED, dogodili so se trije etnovečeri, uspešno je bil izpeljan posvet s strokovno ekscurzijo v Porabje.

Seje IO SED

Na 11. seji IO SED (11. aprila) nas je naša predsednica dr. Breda Čebulj Sajko razveselila s podatkom, da je ministrstvo za kulturo **odobrilo SED sredstva za večino projektov** v letu 2002, kar pomeni 2,8 milijona tolarjev. Zavrnjeno je bilo financiranje Knjižnice Glasnika SED ter projekta evidentiranja in dokumentiranja etnoloških zbirk na slovenskem etničnem ozemlju, v zamejstvu in med izseljenci, ki jih hranijo zasebni zbiralci in društva. Prvo akcijo bomo prijavili na projektni razpis, o izvedbi druge še razmišljamo, kajti očitno je, da na MK ni pravega posluha za projekt, ki bi ga v razmeroma kratkem času lahko izpeljali etnologi muzealci, povezani v delovni skupini za etnološko muzeologijo SED, v dobro stroke, pa tudi prihodnjega registra premične kulturne dediščine. V postopku je tudi popravljanje nekaterih členov **statuta SED**, nad čemer bedita dr. Ingrid Slavec Gradišnik in dr. Vito Hazler. Statut je namreč treba prilagoditi oziroma spremeniti skladno z aktualnim delovanjem društva, kar se dotika zlasti celostne podobe društva, podrobnega naštevanja delovnih skupin v besedilu statuta, častnega razsodišča, funkcije blagajnika ... Prenovljeni statut bo na ogled na spletni strani SED.

Na seji smo govorili še o pripravah na posvet o Slovencih v Porabju, ki uspešno potekajo, o morebitnem ponatisu 33. knjige iz serije Knjižnica GSED o fotografskem opusu dr. Vilka Novaka z naslovom Podobe pokrajin 1956-1970, o načrtovanih rajzah v Celje in Alzacijo (ki so zaradi premajhnega zanimanja članov SED odpadle) ter o posvetu ali okrogli mizi o etnologiji kot visokošolskem študiju v Sloveniji, ki bo najverjetneje potekala v okviru jesenskega simpozija v Brežicah.

12. seja IO SED (9. maj) je bila namenjena informiranju o zadnjih pripravah na posvet o Slovencih, ki živijo na Madžarskem (23. in 24. maj 2002), ter predvsem seznanitvi z okvirnim programom simpozija v Brežicah konec oktobra.

Na 13. seji IO SED (6. junij) smo se seznanili s poročilom o posvetu z ekscurzijo v Porabje (dr. Katarina Munda Hirnók) in z vsebino ter z organizacijo strokovno-znanstvenega simpozija »Brežice po Brežicah«: Etnologija in regionalni razvoj, ki bo potekal v Posavskem muzeju Brežice od 23.-25.10. 2002.

Etnovečeri

Etnološki večer 4. aprila letos je bil namenjen predstavitvi knjige mag. Jerneje Ferlež, etnologinje in bibliotekarke (Univerzitetna knjižnica Maribor), Mariborska dvorišča - etnološki oris (Maribor 2001, Mladinski kulturni center). Delo je za objavo prirejena magistrska razprava, ki nas z močjo analitičnega orodja in opazovalsko občutljivostjo popelje skozi mariborski mestni prostor. Pogled na dvorišča, njihovo nastajanje in rabo v zadnjih dveh stoletjih je pravo etnološko »okno«, skoz katero se bralcu in gledalcu razno-

vrstnega ilustrativnega gradiva živo izrisuje mestni utrip. A ne le to - navsezadnje je imelo delo, ki ga avtorica tudi drugače rada predstavi zlasti Mariborčanom, povsem razviden uporaben namen: pokazati na sestavine značilnosti življenja v mestnem središču, ki jih omogočajo navadno očem skriti mestni prostori. Mag. Ferleževa je knjigo živahno predstavila s komentiranjem diapozitivov. Čeprav občinstvo ni bilo množično, je sledila zanimiva razprava, ki jo je vodila dr. Maja Godina Golija. Delo namreč ni ne le zanimiva snov, ki je doslej v slovenski etnologiji ni še nihče obravnaval, temveč tudi imeniten model etnološke raziskave, ki hkrati uresniči zahtevo po temeljiti zgodovinski analizi in spretnem povezovanju z mariborskim »tukaj in zdaj«. S tem kar kliče po podobnih primerjalnih raziskavah v drugih slovenskih mestih in tudi na podeželju. Knjiga je bila navzočim na voljo po znižani prodajni ceni.

Etnološki večer 10. aprila je bil posvečen oblikovanju poklicnega etičnega kodeksa etnologov, o katerem je nazadnje tekla razprava na posvetu v Novi Gorici jeseni 2000, že prej pa je bilo o tem objavljenih nekaj prispevkov. Referentke večera so bile doc. dr. Mojca Ramšak (ISN ZRC SAZU), Zvezdana Koželj (Urad za kulturno dediščino pri ministrstvu za kulturo) ter kustosinji Magda Peršič (Notranjski muzej Postojna) in Tita Porenta (Tržiški muzej Tržič). V prvem delu je dr. Ramšakova predstavila namene in vsebino splošnega kodeksa, torej tistega, ki naj bi veljal za vse etnologe, Koželjeva je govorila o etičnih načelih kodeksa v konservatorski praksi, M. Peršič in T. Porenta pa z vidika dela v muzejih. Muzealci imajo sicer svoj mednarodni Icomov kodeks in kako muzealsko načelo bi kazalo upoštevati v splošnem etnološkem kodeksu. Ključno je, da kodeks povzame odgovornost raziskovalcev do »predmeta« raziskovanja (ljudi in kulturnih fenomenov), odgovornost do drugih raziskovalcev in tistih, ki podpirajo raziskovanje. Navzoči - predavalnica v SEM je bila polna študentk in študentov etnologije - so dobili tudi seznam poglavitne literature. Postavljena vprašanja so pokazala, da takšen kodeks res potrebujemo. Z urednico Glasnika SED je dogovorjeno, da je po potrebi v Glasniku na voljo »etični kotiček«, v katerem se zbirajo vprašanja iz prakse in odgovori o poklicnoetičnem ravnanju. Sklep večera je bil, da referentke čim prej pripravijo osnutek kodeksa, ki bi ga za širšo razpravo objavili v Glasniku in na društveni spletni strani, na podlagi pripomb pa čistopis, ki bi ga sprejeli na prihodnjem občnem zboru SED. Kodeks bi bil eden dokumentov SED, v pomoč pri presojah častnega razsodišča SED in obvezujoče besedilo za etnologe, ki bi ga prejeli ob prevzemu diplome. Vsekakor pa mora biti poklicna etika tudi sestavina, na katero se misli v procesu poklicne socializacije in v delovni praksi.

Štirinajstega maja je bila predstavitev nove knjige plodne raziskovalke Tržaškega Vesne Guštin - Grilanc Ogenj na kamnu: življenje ob ognjišču na Krasu in tržaškem podeželju (Trst 2002, ZTT). Avtorica, ki jo poznamo tudi kot oskrbnico Kraške hiše v Repnu, je predavanje pospremila z diapozitivi. Prepričljivo je orisala življenje ob ognjiščih, ko so še imela osrednjo vlogo v življenju prebivalstva na Krasu in na tržaškem podeželju, ter opozorila na bistvene etnološke strokovne vidike obravnavanega kulturnega elementa. Andrej Furlan kot predstavnik Založbe tržaškega tiska, ki je knjigo izdala, je ob tej priložnosti predstavil še druge njihove etnološke publikacije. Obilna bera zadnjih let uvršča založbo med stebre današnjega etnološkega raziskovanja v tržaškem zamejstvu.

(pripravili Bojana Rogelj Škafar in dr. Ingrid Slavec Gradišnik)